



# Hayalleri yaşamak

*Gelecek Dönem Başkanı Shekhar Mehta büyük planlar yapmaktan korkmuyor. Küçük bir ekip çalışmasıyla bunları gerçekleştirebileceğini düşünüyor*

JOHN REZEK - DIANA SCHOBERG

fotoğraflar: SEPHI BERGERSON

ROTARY MAGAZİNE ile yapılan ve bir saatten fazla süren söyleşide, Shekhar Mehta hayal etmek tabirini düzinelerce kullandı. Kırk kalpleri birleştirme hayali. Dünyayı çocuk felcinden arındırma hayali. Her 4 kişiden birinin okuma yazması olmayan Hindistan'da 2026 yılında %95 okuma yazma oranını yakalama gibi.

“Hayaller insanların onları gerçekleştirmeye motive olacakları kadar büyük olmalı” diyen Mehta, “Ghandi, hedefi bulursan, ona ulaşma olanağı çıkar demmişti. Benim tüm Rotary yaşamım da böyle oldu.

Mehta kendini hizmete adanmış bir ailenin çocuğuydu. Anne ve babası Lions International Kulübü üyesi idi. Hizmet organizasyonlarının yapabileceği iyi şeyleri erken yaşta öğrenince, yakın arkadaşı Chittaranjan Choudhury onu Rotary'ye davet ettiğinde hemen kabul etmiş. O zaman 25 yaşında olmasına rağmen Rotary'de ek görevler almış; düsturu da, birisi sorduğunda hep evet demek olmuş. Ekip çalışmasının değerine önem veren Mehta, başkalarını da yardım için listesine almış.

Bu onun sadece büyük düşünme yeteneğine değil, aynı zamanda işlerin de fiilen yapılmasına işaret ediyor. “Ben ya onu yapmışımdır, ya da yapmak için planım vardır, aksi takdirde başkalarından yapmalarını istemem” diyor Mehta. Gelecek Dönem Başkanı, göz hastalıkları ile mücadele eden “Operation Eyesight Universal”ın Hindistan direktörü ve ShelterBox mütevellisi (2004 yılında Hint Okyanusu Tsunamisi sonrası 500 aileye ev inşa edilmesine ön ayak olmuştu), ve binlerce okula ulaşabilmiş olan okuma yazma programının mimarı olarak biliniyor. Ama söyleşi esnasında bu başarılarından hiç bahsetmedi ve her zaman için yapılan işler ile ilgili olarak “ben” değil “biz” sıfatını kullandı.

Başkanın teması olan “Hizmetlerimizle Dünyayı Değiştirelim” Mehta'nın kişiliğinden tabii olarak geliyor ve yaptıkları hakkında bizleri bilgilendiriyor.

Yanında eşi Rashi ile Shekhar Mehta Rotary editörü John Rezek ve derginin kıdemli yazarlarından Diana Schoberg ile geçtiğimiz Kasım ayında, üyesi olduğu Calcutta-Mahanagar Rotary Kulübünün bulunduğu Kalküta'daki evinde konuştuk. Toplantı zoom üzerinden yaklaşık 8.000 mil uzaktan yapılmış olsa da, Mehta'nın mesajı ve heyecanı, sanki Evanston'da Başkanın ofisinde imiş gibi yansımakta idi. Söyleşi sonunda herkes rüyalarımızın ne kadar büyük ve üretkar olabileceğini düşünmeye başlamıştı.

### Rotary'de bir kulüp üyesi olarak anlamlı birşeyler yapabileceğinizi ne zaman farkettiniz?

Doğuştan ateşliydim. Kulübüme bir arkadaşımın daveti üzerine 25 yaşında kabul edildim. İlk ay bir anı yayını yapıp reklam satarak fon yaratmamı istediler. Bunun nasıl yapılacağı hakkında hiç bir fikrim yoktu. Ama bana sormuşlar ve ben de evet demiştim. Birçok kişi yardım teklif etti ve olay gerçekten çok başarılı oldu. Yüksek miktarda fon yaptık ve herkes beni tebrik etti. Üç ay sonra kulüp bülteninin editörü olmama teklif ettiler. O işi çok sevdim. Bir kulüpte bana görev olarak ne yapmamı istediğimi sorsalar herhalde tekrar bunu söylerim. Bir sinir merkezi oluyorsunuz. Tüm bilgiler sizden geçiyor. Kulüpte neler olduğunu öğrenebiliyorsunuz ve bu da benim için içine girmeme sebep olan nedenlerden biri idi.

Kısa bir süre sonra suni uzuv kampı organize ettik ve bacaklarını kaybetmiş olanlara suni bacak taktık ve onlara el pedalı ile yürütülen bisikletler verdik. Herkesin bir işi vardı. Benim görevim bisikleti verdiğimiz kişinin el ile pedalları çevirmek için yeterli gücü olup olmadığını tespit etmektir. Ben karşımdakine elimi uzatıyor ve onun çekmesine göre değerlendiriyordum..

Karşılaştığım ilk kişi yürümüyor, sürünüyordu. Bana elini uzattığında ürperdim. Eli toprakla kirlenmiş olduğu için dokunmak istemedim. Dördüncü kişi cüzzamlı idi ama elini tutmaktan başka bir şansım yoktu. Her uzatılan eli tutmalıydım. Yedinci ve sekizinciye geldiğimde kendi kaygılarımı unutup, onların kötü durumlarını düşünmeye başlamıştım. Galiba o zaman bir Rotaryen olduğumu düşündüm: Başkalarının hissettikleri gibi hissetmeye başlamıştım.

### Rotary'de yüksek pozisyonları talep ettiniz mi yoksa yüksek pozisyonlar sizi mi buldu?

Rotary'de hiç bir zaman bir şey istemedim ve hiç bir şeye de hayır demedim. Herkese de bunu söylemeye devam ediyorum. Rotaryen bir gönüllüdür ve bir gönüllü olmak birşeyler yapmak istiyorum demektir. Hayır derserseniz nasıl bir gönüllü olabilirsiniz ki?

### Rotary'nin başkanı olacağınızı öğrendiğinizde reaksiyonunuz ne oldu?

İlk reaksiyonum mu? Kendimi iyi hissettim. Heyecandan sıçrayıp ya da buna benzer bir şey yapmadım. Bana ne zaman bir sorumluluk yüklense, ben her zaman bunu daha iyi

bir hizmet fırsatı olarak gördüm.

Size bir örnek vereyim. Rotary'de Direktör adayı olduğumda çok büyük bir tebrik programına davet edildim. Bu Hindistan'da oldukça alışılmış bir durum. İnsanlar gelip sana güzel şeyler söylüyorlar ve ben bundan utanıyordum. O nedenle o gece oturup iki yıllık görevimde neler yapmayı planladığımı yazdım. İhtiyaçların çok olduğu, dolayısıyla iş yapmak için de çok fırsatların olduğu bir dünyadan gelmekteydim. O gece sabah dörde kadar oturdum ve Hindistan'da 50 göz hastanesi açarım, çocuklar için 5.000 kalp ameliyatı yaptırım gibi şeyler yazdım. Hindistan'ın eski başkanlarından A.P.J. Abdul Kalam bir zamanlar şöyle demişti: "Rüyalar uyuduğunuz zaman gördüğünüz şeyler değildir, ama rüyalar sizleri uyutmayan şeylerdir." O gün onun düşünceleri beynimde güçlü bir şekilde canlandı.

Yapmak istediklerimi duyunca insanlar güldüler. Ama insanlar siz olduğunuz bir şey yapmak istediğiniz zaman size çok gülebilir ama son gülen de siz olursunuz. Bu rüyalarımın bir çoğunun gerçekleştiğini söylemekten de mutluluk duyduğumu belirtmek isterim.

### Rotary Başkanlığınız döneminde hızlı ve üssel olarak artan rüyalar serisi görecekmiyiz?

Kesinlikle. Şayet gerçekleşmezse kalben iyi bir başkan olmadığımı hissedeceğim. Ama bir şey daha var. Direktörlüğüm sırasında Hindistan'a odaklanmıştım. Şimdi Rotary Başkanı olacağım ve tüm dünyaya odaklanmalıyım ve Rotary dünyanın her tarafında da aynı değil.

116 yaşında bir organizasyonuz ve 200'den fazla ülke ve coğrafi bölgede 1,2 milyon lideri olan, sadece Rotaryen değil, lider olan ve dünyayı önemli bir hastalıktan kurtarmış bir destana sahibiz. Ulusal seviyede etkisi olan projeler gerçekleştirmeliyiz. Dünyanın en büyük ülkelerinden birinden geliyorum. Ve bugün Rotary etkisi kesinlikle ulusal seviyededir. Nepal'de de ulusal etkisi olduğunun farkındayım. Bangladeş'te Pakistan'da da aynı gücü etkilebilir. Ve çocuk felcine son verme çalışmaları dünya seviyesinde etkili olarak yaptığımız ve şu an sadece iki ülkede endemik durumda kalmış olan bir büyük girişimimizdir.

Hindistan'da Rotary her ilk öğretim talebesi için televizyonda eğitim düzenledi ve her bir seviye için bir kanal ayırdı. Mesela 3. Sınıf, 3. Kanal, 9. Sınıf 9. Kanal gibi. Televizyonda yayınlanan müfredat çocuğun okulda alacağı ile aynı olmak

üzere hazırlandı ve dersin sonunda bu kursların Rotary sayesinde gerçekleştiği mesajı da verildi. Bu her gün 100 milyon çocuğa veriliyor; 100 milyon çocuk her gün Rotary'nin adını duyuyor ve Rotary'i dünyada iyi şeyler yapan bir organizasyon olarak tanıyor.

Planımız bunu 5 buçuk sene sonra yapmaktı. Ama COVID-19 bunun için bir fırsat yarattı; hükümet buna destek olacağını söyledi ve 5 buçuk yılda yapmayı planladığımız şeyi 5 buçuk haftada gerçekleştirdik.

Yani ulusal seviyede etkimiz olmalı derken bunu yapabileceğimizi biliyorum. Rotary'nin bunu yapma gücü var.

### Hindistan'da Rotary'nin özellikleri nelerdir ve sizce Rotary dünyasının başka hangi bölgelerinde bu özellikler uygulanabilir?

Önce kalbinizle düşünün, aklınızla değil. Bizim çocuk felcini yok edeceğimizi düşünen insanları tahayyül edin. Onlar sadece akıllarını kullansalardı biz bugünkü konumumuzu hiç gerçekleştiremezdik. Delice bir rüya idi o düşünce. Onlarca yıl sürecek bir şeyi hiç tahayyül ettiniz mi? Ama bizim böyle bir şeyi hayal etmeye cesaretimiz vardı.

Bu projelere başlama cesaretimiz olmalı ve riski almaya hazır olmalıyız. Başarısız olmaktan hiç bir zaman korkmam. On tane şeyi hayal edip bunların altısında başarılı olmayı, iki şeyi hayal edip ikisinde de başarılı olmaya tercih ederim. Bu bir yüzde olayı değil. Bu dünyada iyi şeyler yapma girişimi. Hayallerinizi büyük tutun.

### Döneminizde neleri başarmak istiyorsunuz?

İki büyük hedefim var. Birincisi üyelik sayısı olarak 1,3 milyona ulaşma ihtiyacımız. 20 yıldır 1,2 milyonda takılmış durumdayız. Bu değişmeli ve bunu değiştirmek de çok zor değil. Herkesin bir üye getirmesi yeter. Hepimiz bunu yapabiliriz. Evet ben de yapacağım.

Hizmet konusunda çok tutkuluyum. Organizasyonumuz insanlara hizmet götürerek dünyada iyi şeyler yapıyor. Önümüzdeki yıl kızları güçlendirmeye odaklanacağız. Tüm çocukları eğitmeye çalışıyoruz ama kızlar konusuna daha fazla odaklanacağız. Hepimiz tuvaletler ve hijyenik tesisler inşa ediyoruz. Ama kızlarımızın daha savunmasız olduklarını - özellikle seks trafiği konusunda - unutmamalıyız ve onları korumamızın çok önemli olduğunu düşünüyorum.

### **Rotary Başkanlığı için bir yıl sizce kısa bir süre mi?**

Başkanın organizasyonda büyük değişiklikler yaptığını düşünmüyorum ve yapması gerektiğine inanıyorum. Son 10 yıla baktığımızda, şu yıl bu olmuştu demek pek de kolay değil. Bunu söyleyemediğimize aslında çok memnunuz zira bu konunun başkandan kaynaklanmadığının, organizasyon sonucu ortaya çıktığının bir göstergesi. Bir başkan 1,2 milyon üyeyi daha fazla büyümeye teşvik ederek iyi bir şey yapmış olacaktır.

### **Rotary başkanlığı Rotary'deki en iyi görev midir?**

Bence Rotary'deki en iyi görev kulüp Başkanlığıdır. Bir Uluslararası Rotary Başkanı olarak yapabileceğiniz şeyi kulüp Başkanı olarak çok daha fazla ve hızlı yapabilirsiniz. Bunun için elinizi taşın altına koyarak iş yapmaktan zevk almanız lazım.

### **Temanızı siz kendiniz mi oluşturduunuz?**

Hayır, tamamen bir ekip işi. Herkesin görüşlerini almayı severim. Odada on kişi idik. Bu benim Rotary'deki felsefemi gerçek anlamda yansıtıyor. Ben "Hizmet" olmasını istiyordum ama diğerleri eyleme çağrı olsun dediler. Bunu yaptığın zaman yaşamları iyi bir şekilde değiştiriyorsun. Dolayısıyla "Hizmetlerimizle Hayatları Değiştirelim" ortaya çıktı.

### **En büyük meydan okuma ne olacaktır?**

En büyük meydan okuma, şayet varsa, pandemi olacaktır. Çünkü insanlarla biraraya gelmemi engelleyecektir. Sanal dünyayı seviyorum çünkü, bir çok avantajı var. Ama Rotary bir insanlar organizasyonudur. İnsanlar birbirleriyle tanışmak ister. Karşılıklı olarak biraraya geldiğim insan üzerindeki etkim, bir mesaj ile verdiğimden çok daha büyüktür. Dolayısıyla COVID'i bir an önce yenip en kısa zamanda karşılıklı biraraya gelelim.

### **Umutsuz durumlar olduğunu kabul ediyor musunuz?**

Hayır, hiç bir zaman. Hiç bir şey bu pandemi kadar umutsuz olamaz ama bir şekilde bir yol buluyoruz. Bir örnek vereyim. Kulübümün 90 üyesi var ama pandemi döneminde haftalık toplantımızda 2.400 kişi vardı. Pandemi olmasaydı böyle bir şey olamazdı. Ümitsiz durum mu? Hayır, biz fırsatı orada bulduk. ■

**“Her Rotaryen bir gönüllüdür, ve gönüllü olmak da evet bir şey yapmak istiyorum demektir”**



Shekhar Mehta'nın asamble konuşmasını dergimizin Şubat sayısında ve [rotary.org/ia2021](http://rotary.org/ia2021) linkinde izleyin.